

Verslag Workshop 2 – Centrale of Decentrale waterzuivering?

Tafelvoorzitter: Wendy Francken, VLARIO

Inleiders: Ilse Gelaude en Ingeborg Barrez, VMM (VL) - Maarten Nederlof, Waterschap Aa en Maas (NL)

Secretaris: Veerle Depuydt Vlaams Kenniscentrum Water (VLAKWA/VITO)

Zie inleidende presentatie VMM

Zie inleidende presentatie Waterschap Aa en Maas

Discussie

- Er wordt veel over circulaire economie gepraat op vandaag. Hierbij wordt sterk rekening gehouden met het economisch luik? Bijv fosfaat terugwinnen via productie struvietkorrels. Moet het altijd zo technologisch, waarom bijvoorbeeld niet onmiddellijk de stroom op de landbouwgrond brengen.
- Inzetten op overstorten is belangrijk
- In Nederland gaan boeren vaak erfafspoelwater (N-rijk) zuiveren door aanleg helofytenfilter. Ook melkspoelwater is naast erfafspoelwater een probleem.
 - Waarom diezelfde helofytenfilter niet gebruiken om afvalwater van omwonenden te behandelen?
 - **Collectieve voorzieningen voor landbouw** voorzien
 - Helofytenfilter niet vergelijken met grote zuiveringen, andere zuiveringsrendementen
 - Nood aan kleinschalige goedwerkende systemen specifiek voor landbouw. Enkele jaren terug zijn in Vlaanderen verschillende kleinschalige zuiveringsinstallaties in een projectkader uitgetest, maar voldeden niet.
 - Verpompen naar RWZI's/centrale zuiveringen de oplossing!?
 - Druk voor wat betreft nutriënten is erg groot in Vlaanderen. Quick wins liggen eerder bij de landbouw, dan streven naar het bereiken van de laatste zuiveringspercentages.
- Leveranciers moeten meer gaan samenwerken
- **Durf het economisch verhaal ook wat los te laten. Kijk ook naar andere aspecten** bijv energie, **LCA-analyse**
 - Er wordt ingestemd dat ook andere aspecten in rekening moeten gebracht worden.
 - LCA analyse wordt belangrijk
- Wie is verantwoordelijk voor een niet goed werkend kleinschalig systeem/IBA?
 - Bedrijven investeren, maar in welke mate zijn ze verantwoordelijk
 - Een leverancier van IBA-systemen geeft aan dat de eindverantwoordelijkheid bij de eindklant/gebruiker van het systeem ligt. Vaak slecht beheer van de klant, kan via een onderhoudscontract vermeden worden.
 - Vaak weten IBA-gebruikers niet welke producten ze mogen/kunnen gebruiken
 - In Vlaanderen meestal collectieve aanleg van IBA-systemen, wordt gestimuleerd om het overzicht te bewaren en opvolging te garanderen
 - Ammoniumgehalte is een goede parameter om de werking na te gaan (steekproef)
 - **Hardleerse communicatie werkt!** Bijv. wanneer calamiteit, niet goede werking bij/door eindklant, waarschuwing geven, wanneer blijft aanhouden factuur sturen.

- Burgers attent maken op het goede huisvaderprincipe, goede communicatie is belangrijk!
- Belangrijk dat eindgebruiker/lozer geconfronteerd wordt met zijn eigen lozingsgedrag
 - In Nederland: bij niet goede werking rode lamp die brandt
- Woonwijken die willen afkoppelen met opsplitsing grijs (bijv via helofytenfilter), zwart water (naar RWZI/centrale zuivering)
 - Duidelijk voordeel om de waterstromen te splitsen is noodzakelijk, want is een extra kost
 - Nood om meer aan waterhergebruik te doen, zeker voor laagwaardige toepassingen is het niet verantwoord om nog drinkwater in te zetten
 - Wanneer enkel zwart water naar de RWZI/centrale zuivering is er dan nog voldoende transport in de leidingen?
 - Aandacht voor medicijnresten in het zwart water
- Weegt de kost van een decentrale aanpak op?
 - **We moeten durven! Doen is de boodschap! Alles kan steeds kapot gerekend worden**
 - Niet alleen het economisch plaatje is van belang, we moeten **ook kijken naar andere doelen** zoals bijvoorbeeld de verdrogingsproblematiek
 - Kosten zijn relatief, de vraag is **welk doel wil men gaan bereiken** bijv in een bepaald gebied
 - Decentrale zuivering heeft als grote voordeel -> flexibiliteit in tijd en ruimte
 - Stimuleert inzetten van innovatie
 - Kan zich gemakkelijker mee ontwikkelen met een omgeving bijv landbouwbedrijf die aan hoevetoerisme gaat doen, bijv kasteeldomein die plots heel veel horeca-activiteiten heeft, etc.
 - Als er louter gekeken zal worden naar het waterluik en de ermee gepaard gaande kosten, is de kans groot dat we ook in de toekomst voortdoen zoals nu.
- Verantwoord om zomaar voort te doen zoals nu? Terwijl steeds meer burgerinitiatieven? Toegestaan in Nederland?
 - Kunnen niet zomaar genegeerd worden, zijn **bewegingen vanuit de maatschappij**
 - Ontheffing voor nodig in Nederland
 - In Vlaanderen ook een verplichte keuring bij afkoppeling/scheiden hemelwater en afvalwater
 - Wat bij wijzigingen door na keuring? Handhaving moet consequent gebeuren
- Tussen 2030 – 2080 grote vervangingsopdracht in NL
 - Demonstratie is belangrijk om in de toekomst de juiste keuzes te gaan maken. **Belangrijk om nu en de komende jaren veel demonstraties op te zetten**, te leren en in de (nabije) toekomst de juiste keuzes te kunnen maken. **Nood aan innovatie-/demonstratieprojecten zoals I-qua is hoog! Grensoverschrijdende samenwerking is belangrijk.**
- Waterhergebruik voor laagwaardige toepassingen. Wat bij hoogwaardige toepassingen!!!!
 - **Drinkwatervoorziening gaat over volksgezondheid, dit mag niet vergeten worden!**